

השבת

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב בער אדסר בו ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

טוב להגיד ולשיר **נְתַן נְתַן נְתַן אַזְוֵאן** לזכות לכל הישועות

עלון רל"ד

יודעים הם היו עוד יותר גרועים ה' ישמרנו. רבינו ז"ל אמר: **כשבריאים צריך לעשות ולעשות, וכשנהיים חולים צריך לעזוב את המספרים והברזלים** (ורק לעסוק בעבודת ה', המוכרח על פי השולחן ערוך לפי מצב בריאותו) וצריכים לקיים מצוות ושמרתם את נפשותיכם וכו'.

נצות המבוארות
חנוכה - ג'

עצות

ימי חנוכה הם ימי הלל והודאה להשם יתברך. היינו שבימים אלו ראוי להתבונן בנסים ובנפלאות שעשה ה' יתברך עם אבותינו בימים ההם והצילם משונאיהם. ועל נסים אלו יש להודות ולהלל, ולהאמין שהשם יתברך עושה נסים ונפלאות לישראל בכל דור ודור ומצילנו משונאינו תמיד, כמבואר בדברי חכמינו זכרונם לברכה (בהגדה של פסח): **בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.** וכן צריך כל אדם לדעת שה' יתברך עושה עמו בכל יום ויום נסים ונפלאות, הן בבריאות הן בפרנסה.

כמבואר בשמונה עשרה: **על נסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וכו',** ובפרט ברוחניות, שהשם יתברך מסייע להתחזק באמונה וביראת ה' וקיום התורה. אבל מחמת חסרון בשלמות האמונה, אינו מרגיש ואינו רואה את הנסים והנפלאות שהשם יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות. על כן צריך כל אדם להתחזק באמונה כראוי, ולהתבונן באמת בנסים ובחסדים שה' יתברך עושה עמו בכל יום ויום, ובעבור זאת להודות לו ולהלל. וזה עיקר תענוג עולם הבא. היינו שכמו שעיקר תענוג עולם הבא הוא להכיר בגדלות השם יתברך, כן על ידי האמונה בהשגחה פרטית, ועל ידי הכרה בנסים וחסדים שהשם יתברך עושה, ועל ידי ההלל וההודאה לשמו הגדול, מכירים בגדלותו. ועל ידי זה זוכה לתפילה אמתית וללמוד לשמה, ללא שקר, שלא לשם כבוד, ממון וכיוצא באלה, רק לשם שמים באמת, וזוכה להתקרב לרב אמת.

גם זוכה לשידוכים אמתיים בגשמיות וברוחניות, וזוכה לשלמות הדיבור, היינו, לדבר רק דברי קדושה ואמת, וניצול מדבורי שקר ודברים בטלים וכו'. ואזי זוכה להמשיך קדושת השבת לששת ימי המעשה, כמבואר באות **אמת ואמונה** סעיף מ'.

ועל ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך. היינו שזוכה להרגיש ולהאמין שכל השנויים העוברים על כל אדם, הכל נעשה בהשגחתו הפרטית יתברך, המכונה **אחד הפשוט יתברך.** לכל התקונים המבוארים בסעיף זה, זוכים על ידי קיום מצוות הדלקת נר חנוכה באמונה פשוטה כראוי, וביראה ואהבה ראויים. גם על ידי ההודאה וההלל להשם יתברך על הנסים ועל הנפלאות שעשה לאבותינו בימי חנוכה, שהושיעם משונאיהם, ועל ידי

ונשתלשל כל מיני מחלקת שבעולם, שהשקר חולק על האמת ורוצה להעלים אותנו, עד שעל ידי זה מתגברים אלופי עשו לגמרי.

ועל כן יעקב, שהוא נקודת האמת, היה מתיירא מאד, שלא יתעלם האמת לגמרי, חס ושלום; מה כתיב למטה: **אלה תלדות יעקב יוסף וכו',** ניצוץ אחד יוצא וכו'. היינו, כי אף על פי כן **ואתה מרום לעולם ה',** כי יש בחינת יוסף, שהוא בחינת הצדיק האמת, שיכול להלהיב אור האמת בעולם, בבחינת **ובית יוסף להבה,** עד שישרוף ויכלה לכל השקרים שלהם, כי **קושטא קאי,** כי ניצוץ אחד מקדושת האמת ומקדושת אור תורתו האמתית שמאיר ומתנוצץ בלב איש הישראלי, החפץ באמת ומטה דעתו ולבבו אל האמת לאמתו, והניצוץ הזה הוא שורף ומכלה כל השקרים וההטעאות של בחינת אלופי עשו וכיוצא בהם, כי **שפת אמת תכון לעד** (הלכות גניבה הלכה ה', אותיות ל"א ל"ב ל"ג).

אבני-ה ברזל
ס"ד

סיפור

המלאך המות העמיד לו עוזרים
אמר רבינו ז"ל, על מלאך המות להמית כל העולם בגשמיות וברוחניות יכבד עליו הדבר, ובכן העמיד לו עוזרים בכל מקום: הרופאים, להמית בגשמיות, והמפורסמים של שקר, להמית ברוחניות. ופעם אחת, כשהיה מוהרני"ת ז"ל בטעפליק, ונפל לערש דוי. ובלא שאלת פיו הביאו לו את הרופא, כשבא הרופא, הסב מוהרני"ת את פניו אל הקיר, ואמר: **הבאתם לי שליח המלאך המות** [איהר האט מיר גיברענגט דעם שליח פון מלאך המות].

ופעם אחת היה נתחב למוהרני"ת ז"ל מסמר של ברזל ברגלו. והיה לו כאב גדול מזה, והביאו לו עלה אחד שמסוגל לזה, ואמרו לו שהוא רק מצד הסגולה ולא מצד רפואה, ולא רצה. ענה ואמר: **אם יש בכחו לרפאות יש בכחו לקלקל גם כן,** ונתרפא בלי זה, בעזרת השם יתברך. ועוד אמר רבינו ז"ל: **כשהרופאים כבר כן מתקנים פעם, זה כמו שמטליאים ששמים איזהו טלאי.** גם אמר: **משנים אני מפחד מגוי ומאדמו"ר רמאי, הם לא יודעים כלל מכחם, אם הם רק היו**

אוצר היראה
מחלקת. י"ז

וישב

אלה תולדות יעקב יוסף ...

עיקר אריכת גלות הוא ממה שבכל דור ודור מתגבר השקר מאד וחולק על האמת ורוצה להסתיר ולהעלים את האמת, עד שאומר על האמת שהוא שקר, בבחינת **ותשלך אמת ארצה,** שזה בחינת מה שמלכות עשו ואלופיו, שהם כולו שקר, בבחינת **אשר פיהם דבר שוא וכו',** והם מתגברין ושולטין על ישראל, שהם בחינת **כלה זרע אמת,** והשקר התגבר כל כך, עד שהכניס הבעל-דבר ערבוביא גדולה בין ישראל גם כן, עד שנעשה האמת עדרים עדרים וכל אחד אומר שאצלו האמת.

כי אף על פי שבדאי אצל כל אחד מישראל נמצא איזה נקודה של אמת, אף על פי כן מחמת תאוות עולם הזה וטרדותיו, ובפרט מחמת תאוות משגל ותאוות ממון, על ידי זה האמת אינו מבורר אצל כל אחד בשלמות, ועיקר תיקון וברור האמת הוא על ידי הצדיק האמת, שהוא בחינת עצם נקודת האמת שבישראל.

אך הבעל-דבר התגבר ביותר והקים ראשים של שקר, והם חולקים על נקודת האמת ורוצים להסתיר ולהעלים אותו, ומזה עיקר אריכת הגלות. וגם בזה יש כמה וכמה בחינות.

ועל כן באמת כתיב: **ה' במשפט יבוא עם זקני עמו ושריו וכו', מה לכם תדכאו עמי וכו'?** וזה בחינת מה שמבואר גם בזוהר הקדוש ובתיקונים: **וי לישראל כד אתבלעו בערב-רב, דעליהו אתמר: ולא נודע כי באו אל קרבנה וכו',** עד היו שריה לראש אנון ערב-רב דאנון רישי עמא, ועליהון אתמר: **שויך סוררים וחברי גנבים וכו',** כי הם עיקר הגנבים, שגונבים דעת ההמון ומסתירין אור נקודת האמת כל כך עד שאי אפשר לעמוד עליהם, בבחינת **ולא נודע כי באו אל קרבנה כנ"ל.**

ישורש המחלקת שבכל דור על הצדיק האמת הוא בחינת מחלקת דתן ואבירם שחלקו על משה רבינו, שנמשך הכל ממחלקת הראשון שבעולם, שהוא מחלקת קין על הבל, כמובא בכתבי האר"י ז"ל, ועל ידי זה עיקר אריכת הגלות, שאלופי עשו רוצים להתגבר על כלל קדושת ישראל.

וזה מרומז בדברי רבותינו ז"ל שאמרו על יעקב אבינו, שהוא בחינת עצם נקודת האמת, בחינת **תתן אמת ליעקב.** כשראה אלופי עשו נתיירא מאד, ואמר: מי יוכל לכבוש את כולם? מה כתיב למטה: **אלה תלדות יעקב יוסף וכו' ניצוץ אחד יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם.** משל לפשתני וכו', הפחמי תמה: **אנה יכנס כל הפשתן הזה? פקח אחד השיב לו:** ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששורף את כולו וכו'. הפשתני הוא בחינת שקר, שהביא קרבנו פשתן, כמו שאמרו רז"ל, והוא היה בעל מחלקת הראשון, וממנו נמשך

ההכרה בנסים והחסדים שהשם יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות בכל יום. אשרי האיש שזוכה לקיים מצוות הדלקת נר חנוכה ומצוות הלל והודאה באמונה פשוטה ותמימה, בדחילו ורחימו (ביראה ואהבה) כראוי, וזוכה לתיקונים אלו, היינו למידות הטובות המבוארות בסעיף זה.

תפילה

לקוטי תפילות ב' , ב' טע"ד ט'

... וזכנו לקיים מצוות הדלקת נר חנוכה כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה ותרי"ג מצוות התלויות בה, ולקיים כל המצוות של חנוכה בשמחה גדולה, להודות לך ולברכך, ולומר הלל שלם בשמחה וחדוה רבה ובהתעוררות גדול בקדושה ובטהרה גדולה, כי ברחמיך הרבים קבעת לנו שמונת ימי חנוכה להודות ולהלל לשמך הגדול שהם שעשוע עולם הבא.

זכנו ברחמיך הרבים לקיים מצוותיך באמת, עד שזוכה להמשיך עלינו באמת שעשוע עולם הבא תמיד, שהוא הודאה לשמך הגדול והקדוש, ובפרט בימי חנוכה הקדושים שהם ימי הודאה, עד שזוכה להתקרב אליך באמת, ולדעת ולהכיר אותך, ולהודות לך, ולברכך סלה באמת לעולם כי טוב כמו שכתוב: **הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו**, וזוכה להמשיך הקדושה של שבת לששת ימי החול, עד שזוכה להיות בשמחה תמיד, כרצונך הטוב באמת...

מכתב

מספר אבי הנחל ב' מכתב פ"ד

שליבב את לבו הנלהב, להשתמש בכח לשונו הצח וכשרונו הגדול, לרכוש נפשות גדולות מעולם המדע והספרות, להלהיב לבם לאור הצדיק, מקור החכמה, היחיד בעולם, שהוא עיקר החידוש והפלא של כל הצדיקים הגדולים הנוראים, יחידי הדורות.

מלך המשיח יהיה השדכן שישדך ויקשר אליו את כל ישראל עם הצדיק, ויודיע ויגלה להם נוראות גדולתו וגדולת תורתו עצותיו וחכמתו, שהכין לנו בנוראותיו. ובכחו יקרב הכל (כולם) לה' יתברך, אפילו אומות העולם כולם, לעובדו שכם אחד.

המכניע ומבטל ההבל והרוח שטות ושיגעון של חכמות חיצוניות ואמונות כוזביות, ובכחו יקרב הכל לה' יתברך, אפילו אומות העולם, וממשיך התגלות אלקותו בעולם לעובדו שכם אחד, וימלא כל הארץ דעה, לדעת את ה'.

הצדיק האמת הוא רחמן מאד על ישראל כי הוא מרחם ברחמנות האמת על ישראל, שהוא להכניס בהם הדעת הקדוש להודיעם כי ה' הוא האלקים, ולהוציאם מעוונות, שזהו עיקר הרחמנות על ישראל, הגדול מכל מיני רחמנות, כי כל היסורים הקשים שבעולם אינם נחשבים כלל כנגד המשאוי הכבד של עוונות, חס ושלום. כי ישראל עם קדוש לפי גודל קדושתם משרשם וגודל רוחניותם ודקותם, אינם יכולים לישא עליהם כלל המשאוי הכבד של עוונות, אפילו יום אחד; כי הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייך להם כלל.

המנהיג האמת הוא רחמן מאד, כי הוא יודע מעלות קדושת ישראל ודקותם

ורוחניותם, איך הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייך לאיש ישראלי כלל. ובאמת מהיכן באים לעוונות, הוא רק על ידי שאין להאדם דעת, **שיש אלקים שליט בארץ**, כי אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, ועל כן כל רחמנות המנהיג האמת על ישראל הוא להכניס בהם דעת, כדי להוציאם מהמשאוי הכבד של עוונות.

גם הוא משתדל להשאיר דעתו לדורות לנצח, שזהו עיקר שלימות הצדיק אחר הסתלקותו, כי אפילו אם זכה הצדיק להסתלק ולעלות למעלה בתכלית המעלה, אף על פי כן אין זה שלמותו להיות למעלה לבד, רק עיקר שלמותו שיאיר אחר הסתלקותו למטה למטה. גם כן, שישאיר בן ותלמיד שיקבלו דעתו הקדושה בעולם מדור לדור לנצח, כדי להציל את ישראל מעוונות לדורי דורות לעולם ועד.

ועל ידי זה נחשב כאילו הוא בעצמו ממש נשאר בעולם.

עיקר האדם הוא הדעת, ומי שאין לו דעת אינו אדם כלל, רק הוא חיה בדמות אדם; ועיקר הדעת הוא לדע **שיש אלקים שליט בארץ**, ולעשות רצונו יתברך.

עיקר הארת הדעת בחינת משה, להציל ולשמור ולהוציא את ישראל מן העבירות, הבאים על ידי רוח שטות, שזה עיקר הרחמנות על ישראל, עם קדוש, למי שיוודע מהיכן ישראל הם לקוחים, איך הם רחוקים לגמרי מעוונות, רחמנא לצלן, ומאיר בדרי מעלה ובדרי מטה שמודיע להדרי מטה שהם הירודים מאד בדיוטא התחתונה מאד מאד, בשאול תחתיות וכו', שגם שם עדיין ה' אתם ואצלם, כי מלא כל הארץ כבודו, ומעוררם ומקיצם בבחינת: **הקיצו ורננו שוכני עפר** וכו'; ועל ידי זה הוא מאיר בהם הדעת, ומגרש מהם הרוח שטות בכל פעם, כי בודאי הוא מלאכה גדולה ואמונות נפלא מאד, להאיר הדעת באנשים כאלה, שנכשלו בעוונות, בפרט שיש שנכשלו כמו שנכשלו, רחמנא לצלן, במזידין גמורים, בעוונות עצומים.

והצדיק הוא רחמן כזה שאפילו להם הוא מאיר בטובו ורחמיו הדעת הקדוש, כי בכוחו הגדול מודיע להם כי **עדיין ה' אתם** כי לית אתר פנוי מיניה, ועל ידי זה בעצמו מגרש מהם הרוח שטות בכל פעם. כי אפילו אם האדם הוא כמו שהוא, תיכף כשמודיעין לו כי **גם שם נמצא ה' יתברך**, כמו שכתוב: **השוכן אתם בתוך טומאותם**, כי אפילו בעשר כתרין דמסאבותא נמצא ה' יתברך, כי ממנו יתברך לבד כל חיותם וכו', אזי תיכף בורח הרוח שטות מפניו כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת אליו יתברך, כי בתוך הרוח שטות בעצמו נעלם חיות אלקותו יתברך, שהוא מחיה את כולם, כי גם בכל המדרגות התחתונות מאד מאד, שנפלו לשם כל הנחשלים והירודים הנזכרים לעיל, גם שם בתוך עומק בחוזק הזוהמא והרוח שטות בעצמו נעלם ונמצא ה' יתברך, כי **מלא כל הארץ כבודו**, על ידי זה מגרשין הרוח שטות ובורחת הזוהמא.

הקשור ודבוק בהאילן הקדוש, שיש לו שלשה שורשים, שהם **אמונה ויראה וענוה**, ואמת הוא גוף האילן, שהוא הצדיק האמת ההולך לפנינו ונושא אותנו, כאשר ישא האומן את היונק, אשריך שזכית לידע מבעל הנפלאות, פלאי פלאות עד אין חקר, שכל דבריו נפלאות פלאי פלאות עד אין חקר, המכניע לבער ולבטל

החיות רעות, הדורסים וטורפים את ישראל, שהם האמונות כוזביות, כפירות ומינות של חכמי הטבע, וממשיך ומקרב כל העולם לה' יתברך, בכל דור ודור לנצח, ה' יריק עליך ברכה וישועה, גם ברכות וישועות נפלאות, מהצדיק שהוא מקור הברכות והישועות.

מבעריג'ר ועניי המשך (10)

סיפורי מעשיות

**** רבינו הקדוש הלביש סודות הגבוהים שבתורה במעשיות האלו, לעורר אותנו משנתנו, ליראת שמים ולכל טוב, כשנקרא אותם ****

... שאלו הקיסר הזה הנ"ל: **השמעת**

מאותו הקיסר : השיב לו ששמע. שאל אותו על היפת תאר, אם שמע ממנה. השיב לו גם כן: הן. והתחיל הבחור להתרגז ואמר: **זה הרוצח!** (היינו אותו הקיסר הנ"ל שדברו ממנו, כי הוא לא ידע שזה שמדבר עמו הוא הוא הקיסר בעצמו. והיה הבחור אומר בכעס כחורק בשניו עליו, ואמר בכעס: זה הרוצח).

ושאלו (היינו זה הקיסר, שנדמה לאיש אחר, שאל לבחור): **מפני מה הוא רוצח?**

השיב לו: **בשביל אכזריות שלו וגסתות**

באתי לכאן. שאלו: **ואיך?** וישב עצמו הבחור, שבכאן אין לו ממי להתירא, והגיד לו וספר לו כל אותו המארה שעבר עליו (נראים הדברים, שבתחילה לא ספר לו גוף המעשה, רק שהיה בן בערגי'ר) שאלו: **אם היה זה הקיסר בא לידך היית נוקם בו עכשו?** השיב לו: **לאו** (כי הוא היה רחמן) אדרבא! הייתי מפרנסו כמו שאני מפרנס אותך. שוב התחיל הקיסר להתאנח ולגנח: כמה שיבה רעה ומרה להקיסר הזה, כי שמע, שהיפת תאר שלו נאבדה, והוא נשלח! ויאמר, עוד אותו הבחור: **בשביל אכזריותו וגדלותו שלו אבד את עצמו ואת בתו, ואני נשלכתי לכאן; הכל על ידו!** שאלו עוד (היינו הקיסר לבחור): **אם היה בא לידך היית נוקם בו?** השיב לו: **לאו! אדרבא! הייתי מפרנסו ממש כמו שאני מפרנס אותך.**

ויתוודע הקיסר אליו והודיעו, שהוא בעצמו הוא הקיסר הנ"ל, ומה שעבר עליו וכו' ונפל עליו (הבחור הנ"ל) וחבקו ונשקו והיא (היינו היפת תאר, שהייתה גם כן שם, רק שהיתה נדמית לזכר) שמעה כל זאת, מה שאלו מדברים זה לזה...

חלק ב' תורה קכ"ג

לקוטי מוהר"ן

אמר: שמקוה אינה מזקת כלל, והדאקטיר שיאמר לו, שמקוה מזקת, אינו דאקטיר כלל!

אדרבה, טבילת מקוה טובה מאד לבריאות הגוף, כי יש נקבים קטנים הרבה בגופו של אדם, והם נקבי הזעה, שדרך שם יוצא הזעה מן האדם, והם צריכין לפתח, כי אם נסתמין נקבי הזעה, יוכל לחלש ולפול לחולשה, חס ושלום, ועל ידי טבילה במים נפתחין נקבי הזעה, וזה טוב מאד לבריאות הגוף; רק שלא יהיו המים קרים ביותר, כי אז מיא מטרשי להנקבים הנ"ל, אבל כשאין המים קרים מאד, אזי הטבילה בהם טובה מאד.

גם כבר מבואר, שאין העבודות וסגופים, שקורין האריוואני, מזיקים כלל, ומי שמזיק לו העבודה והסגופים, זהו רק מחמת גדלות.